

Uchwała Nr
Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego

z dnia roku

**w sprawie: zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie
lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, nie
stanowiących własności Miasta Wodzisław Śląski.**

Na podstawie art. 81 ust.1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2003 r. Nr 162 poz. 1568 z późniejszymi zmianami), w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1, 41 ust. 1 i 42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z późniejszymi zmianami)

Rada Miejska Wodzisławia Śląskiego
uchwała :

§ 1

1. Podmiot dysponujący tytułem prawnym do zabytku wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego lub stosunku zobowiązaniowego może ubiegać się o otrzymanie dotacji z budżetu Miasta Wodzisławia Śląskiego wyłącznie na finansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków oraz znajdującym się na terenie Miasta Wodzisławia Śląskiego.
2. Dotacja może być udzielona na finansowanie nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru, ustalonych na podstawie zatwierdzonego kosztorysu lub kalkulacji które zostaną wykonane przez składającego wniosek o udzielenie dotacji w roku następującym po roku złożenia tego wniosku lub w wyjątkowych przypadkach w roku złożenia wniosku. Wniosek o udzielenie dotacji wnioskodawca winien złożyć przed przeprowadzeniem wszystkich prac lub robót przy zabytku wpisanym do rejestru, określonych w pozwoleniu wydanym przez wojewódzkiego konserwatora zabytków.
3. Dotacja może obejmować finansowanie nakładów koniecznych, o których mowa w art. 77 ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. Nr 162, poz. 1568 z późniejszymi zmianami), w sytuacji gdy zabytek znajduje się w złym stanie technicznym lub wymaga podjęcia koniecznych prac w celu zachowania jego wartości historycznej, artystycznej lub naukowej.
4. W pierwszej kolejności dotacja winna obejmować nakłady konieczne w zakresie zabezpieczenia, zachowania i utrwalenia substancji zabytku, prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych elewacji zewnętrznych i wewnętrznych zabytku z uwzględnieniem detali architektonicznych i charakterystycznej dla zabytku kolorystyki, odnowienia lub odtworzenia (częściowego lub całkowitego) ruchomych i nieruchomych elementów wyposażenia zabytku (jak wyposażenia wnętrz, witraży, okien, drzwi, bram, posadzek, itp.) oraz zakupu materiałów konserwatorskich i budowlanych niezbędnych do wykonania prac i robót przy zabytku.
5. Wsparcie udzielane w ramach niniejszej uchwały dla podmiotów prowadzących działalność gospodarczą stanowi pomoc *de minimis* i jest udzielane zgodnie z warunkami rozporządzenia Komisji (WE) nr 1998/2006 z dnia 15 grudnia 2006 roku w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L Nr 379 z 28.12.2006).

§ 2.

1. Dotacja może być udzielona w wysokości do 50% nakładów koniecznych na wykonanie prac, z zastrzeżeniem, iż jeżeli zabytek posiada wyjątkową wartość historyczną, artystyczną lub naukową albo wymaga przeprowadzenia złożonych pod względem technologicznym prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych lub stan zachowania zabytku wymaga niezwłocznego podjęcia prac, dotacja może być udzielona w wysokości do 100% nakładów koniecznych na wykonanie prac.
2. Łączna kwota dotacji udzielona na podstawie niniejszej uchwały oraz dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru,

udzielonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, wojewódzkiego konserwatora zabytków bądź organ stanowiący powiatu lub samorządu województwa, nie może przekraczać wysokości 100 % nakładów koniecznych na wykonanie tych prac lub robót.

§ 3.

1. Wniosek o udzielenie dotacji wnioskodawca składa Prezydentowi Miasta Wodzisławia Śląskiego do dnia 15 sierpnia roku poprzedzającego rok budżetowy, z tym że wnioski na rok 2008 mogą być składane w terminie do 30 dni od daty wejścia w życie niniejszej uchwały.
2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, np. jeżeli stan zabytku wymaga niezwłocznego podjęcia prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych, wniosek o udzielenie dotacji może być złożony i rozpatrzony bez zachowania terminów o których mowa w ust. 1 i ust. 3.
3. Wnioski o udzielenie dotacji o których mowa w ust. 1 są rozpatrywane w terminie 1 miesiąca od dnia podjęcia uchwały budżetowej na dany rok. Pod pojęciem rozpatrzenia wniosku należy rozumieć podjęcie przez Radę Miejską uchwały w sprawie udzielenia lub nie udzielenia dotacji lub pisemne poinformowanie wnioskodawcy przez Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego o niespełnieniu wymogów zawartych w niniejszej uchwale niezbędnych do udzielenia dotacji lub poinformowaniu wnioskodawcy przez Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego o odmowie udzielenia dotacji, z wskazaniem przyczyn w postaci np. braku środków finansowych, bez skierowania wniosku pod obrady Rady Miejskiej Wodzisławia Śląskiego.
4. Wniosek winien zawierać w szczególności imię i nazwisko, miejsce zamieszkania i adres wnioskodawcy lub nazwę, siedzibę i adres podmiotu będącego wnioskodawcą, określenie organu u którego wnioskodawca ubiega się o udzielenie dotacji, określenie wysokości dotacji o którą ubiega się wnioskodawca, szczegółowe dane o zabytku.
5. Do wniosku należy załączyć:
 - a) kopię decyzji o wpisie do rejestru zabytków obiektu, którego dotyczą prace,
 - b) dokument potwierdzający tytuł prawny wnioskodawcy do zabytku,
 - c) szczegółowy zakres rzeczowy zadania wraz z określeniem przedmiotu i zakresu koniecznych do poniesienia nakładów, harmonogram oraz kosztorys przewidywanych prac ze wskazaniem źródeł ich finansowania,
 - d) decyzję właściwego organu ochrony zabytków zezwalającą na przeprowadzenie prac objętych przedmiotem dotacji,
 - e) pozwolenie na budowę o ile realizacja zadania wymaga uzyskania takiego pozwolenia,
 - f) informację o źródłach finansowania zadania - w tym wysokości środków publicznych uzyskanych na realizację zadania,
 - g) wykaz prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych wykonanych przy dotowanym na podstawie niniejszej uchwały zabytku (z podaniem wysokości wydatków poniesionych na ich przeprowadzenie) w okresie ostatnich 5 lat budżetowych poprzedzających złożenie wniosku,
 - h) zgodę właściciela lub współwłaściciela zabytku lub użytkownika wieczystego nieruchomości gruntowej na realizację zadań w przypadku gdy wnioskodawcą jest współwłaściciel, podmiot na rzecz którego ustanowiony jest trwały zarząd, ograniczone prawo rzeczowe albo tytuł wynikające ze stosunku zobowiązaniowego,
 - i) oświadczenie wnioskodawcy o dysponowaniu zasobami rzeczowymi, kadrowymi zapewniającymi prawidłową obsługę wykonanych prac.
 - j) wykaz podmiotów - ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, wojewódzkiego konserwatora zabytków, rady powiatu, gminy, samorządu województwa - u których wnioskodawca ubiega się o dotację na prace objęte wnioskiem z podaniem wysokości wnioskowanej dotacji.
6. Wnioski niekompletne pod względem formalnym nie będą rozpatrywane a podmiot ubiegający się o udzielenie dotacji winien złożyć wniosek i realizować dotowane zadanie zgodnie z zasadami uczciwej konkurencji, gwarantując wykonanie zadania w sposób efektywny, oszczędny i terminowy.

§ 4.

1. Dotację przyznaje Rada Miasta Wodzisławia Śląskiego na wniosek Prezydenta Miasta Wodzisławia Śląskiego zaopiniowany przez właściwe komisje Rady Miasta. Dotacje mogą być udzielane do wysokości środków zaplanowanych w budżecie miasta na finansowanie zadań, o których mowa w niniejszej uchwale. Uzasadnienie wniosku winno zawierać w szczególności

wskazanie spełnienia warunków określonych w niniejszej uchwale, w tym warunków o których mowa w ust. 4.

2. Przyznanie dotacji winno być poprzedzone czynnościami w zakresie weryfikacji wniosku i załączonych dokumentów pod względem formalnym i merytorycznym, opiniowaniu złożonych wniosków wraz z kwalifikacją wydatków do poniesienia przez wnioskodawcę w ramach udzielonej dotacji, przygotowaniem projektów umów przez komórki organizacyjne Urzędu Miasta Wodzisławia Śląskiego odpowiedzialne merytorycznie za rozliczenie dotacji zgodnie z celem na realizację którego jej udzielono przy współudziale osoby której powierzono obowiązki w zakresie opieki nad zabytkami.
3. Podmioty o których mowa w ust. 2 zobowiązane są także odpowiednio do wykonywania nadzoru i kontroli realizowanego zadania.
4. Prezydent Miasta rozpatruje wniosek o przyznanie dotacji z uwzględnieniem następujących kryteriów:
 - a) możliwości finansowe budżetu Miasta Wodzisławia Śląskiego,
 - b) sytuację finansową i majątkową wnioskodawcy, w tym udział środków własnych podmiotu ubiegającego się o dotację i środków pochodzących z innych źródeł,
 - c) dostępność zabytku dla ogółu społeczności lokalnej i turystów, zbieżność realizowanego zadania z hierarchią potrzeb i zadań miasta w sferze ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, tj. znaczenia zabytku dla miasta przejawiającego się np. jego historią czy lokalizacją, wartość historyczną, naukową lub artystyczną zabytku, promowanie kultury oraz historii miasta ,
 - d) stan zachowania zabytku, konieczność przeprowadzenia prac złożonych pod względem technicznym, fakt kontynuowania prac.

§ 5.

1. Przekazanie dotacji następuje na podstawie pisemnej umowy, która określa w szczególności:
 - 1) szczegółowy opis prac i sposób ich wykonania,
 - 2) wysokość udzielonej dotacji oraz termin i tryb jej płatności,
 - 3) termin rozpoczęcia i zakończenia prac,
 - 4) sposób i tryb kontroli wykonania umowy,
 - 5) sposób i termin rozliczenia dotacji,
 - 6) warunki i sposób zwrotu niewykorzystanej dotacji, w całości lub w części, albo dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem,
 - 7) okoliczności uzasadniające rozwiązanie umowy przed upływem jej obowiązywania,
 - 8) zobowiązanie się dotowanego do poddania się pełnej kontroli w zakresie prawidłowego wykonania umowy, w szczególności udostępnienia niezbędnej dokumentacji.
2. Dopuszczalna jest zmiana zakresu rzeczowego oraz warunków realizacji zadania, bez zmiany wysokości dotacji, z tym że podmiot dotowany winien wykazać konieczność zmiany umowy która wynika z okoliczności których wnioskodawca nie mógł przewidzieć w chwili zawarcia umowy. Zmiana taka wymaga zgody obu stron umowy wyrażonej aneksem.
3. Ewentualne zwiększenie kwoty dotacji należy do kompetencji Rady Miasta i następuje w trybie, określonym uchwałą, dla rozpatrywania wniosków.
4. Podmiot otrzymujący dotację zobowiązany jest do zamieszczenia w swojej siedzibie i miejscu realizowania zadania objętego dotacją a także we wszystkich materiałach informacyjnych dotyczących zabytku objętego dotacją zapisów o dofinansowania zadania przez Miasto Wodzisław Śląski.
5. Podmiot otrzymujący dotację zobowiązany jest do prowadzenia w sposób umożliwiający kontrolę ewidencji księgowej dla udokumentowania wydatków realizowanych z dotacji, a także ma obowiązek zapewnić udzielającemu dotacji wgląd w realizację zadania na które udzielono dotacji w każdej fazie realizacji oraz po jego zakończeniu.
6. Wydatkowanie środków pochodzących z dotacji winno następować zgodnie z zasadami ustawy Prawo zamówień publicznych jeżeli podmiot dotowany zobowiązany jest do jej stosowania oraz w sposób celowy, oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.
7. W przypadku o którym mowa w ust. 6 podmiot otrzymujący dotację zobowiązany jest do przedstawienia organowi udzielającemu dotacji kopii najkorzystniejszej oferty w rozumieniu przepisów o zamówieniach publicznych wybranej w postępowaniu o zamówienie publiczne, zawierającej wyodrębnione ceny zakupów materiałów niezbędnych do wykonania prac.

§ 6.

1. Podstawą rozliczenia dotacji jest:
 - 1) kosztorys powykonawczy przeprowadzonych prac,
 - 2) protokoły odbioru prac (częściowe, końcowe) przy udziale Komisji składających się z przedstawicieli dotującego, dotowanego, wykonawcy oraz innych zainteresowanych udziałem w odbiorze robót podmiotów, w tym wojewódzkie konserwatora zabytków,
 - 3) oryginały rachunków lub faktur, opatrzone adnotacją o treści: „sfinansowano ze środków budżetu Miasta Wodzisławia Śląskiego w wysokości% w roku”.
 - 4) sprawozdanie merytoryczne i finansowo - rzeczowe z realizacji całego zadania z wyszczególnieniem źródeł jego finansowania
3. Środki finansowe w ramach dotacji przekazywane będą na rachunek bankowy wskazany przez dotowany podmiot jednorazowo po zakończeniu lub rozliczeniu prac objętych dotacją, z zastrzeżeniem jednak, iż jeżeli zadanie realizowane jest przez okres dłuższy niż jeden miesiąc, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, wydatki objęte dotacją a udokumentowane fakturami i potwierdzone komisyjnym odbiorem robót w postaci częściowego protokołu obioru mogą być finansowane etapami jeżeli zadanie będzie zrealizowane w całości.
4. Rozliczenie finansowe dotacji winno nastąpić nie później niż w terminie 30 dni po ustalonym terminie realizacji zadania lub jego części, nie później jednak niż do 30 grudnia danego roku.
5. Dotacje wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem lub pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości podmiot dotowany zwraca zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami. Przepis ten znajduje również zastosowanie do pozostałych sankcji związanych z nieprawidłowościami w zakresie wykorzystania dotacji udzielanych z budżetu jednostki samorządu terytorialnego.
6. Zadania na których przeprowadzenie udzielono dotacji na podstawie niniejszej uchwały mogą być ponownie dofinansowane jeżeli zaistnienie potrzeba ich przeprowadzenia po upływie 10 lat o końca roku rozliczenia dotacji.

§ 7.

Prezydent Miasta może określić w drodze zarządzenia wzory: wniosku o udzielenie dotacji, umowy dotacji oraz sprawozdania z wykonanych prac wraz z rozliczeniem dotacji.

§ 8.

1. Merytoryczna komórka organizacyjna Urzędu Miasta Wodzisławia Śląskiego w której zakresie działania należy realizacja zadań objętych dotacjami o których mowa w niniejszej uchwale zobowiązana jest do prowadzenia wykazu udzielonych dotacji oraz do gromadzenia informacji o udzielanych dotacjach przekazywanych przez organy o których mowa w ust. 2.
2. Prezydent Miasta Wodzisławia Śląskiego powiadamia niezwłocznie organy uprawnione do udzielania dotacji, w tym ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz wojewódzkiego konserwatora zabytków o każdym przypadku udzielenia dotacji o których mowa w niniejszej uchwale, wraz z podstawowymi informacjami co do dotowanego podmiotu, przedmiotu realizowanego zadania i wysokości dotacji.

§ 9.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Wodzisławia Śląskiego.

§ 10

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

UZASADNIENIE

W oparciu o ustawę z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy, a w szczególności zadania własne gminy obejmują sprawy m.in. ochrony zabytków i opieki nad zabytkami (art. 7 ust. 1 pkt 9). Zgodnie natomiast z zapisami ustawy z dnia 23 lipca 2003 roku o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami określającej m.in. zasady finansowania opieki nad zabytkami w zakresie sprawowania opieki nad zabytkami osoba fizyczna lub jednostka organizacyjna posiadająca tytuł prawny do zabytku wynikający z prawa własności, użytkowania wieczystego, trwałego zarządu, ograniczonego prawa rzeczowego albo stosunku zobowiązaniowego finansuje prowadzenie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy tym zabytku. **Jednocześnie sprawowanie opieki nad zabytkami, w tym finansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytku, do którego tytuł prawny, określony wyżej, posiada jednostka samorządu terytorialnego, jest zadaniem własnym tej jednostki**¹. Również na zasadach i w trybie

¹Należy wspomnieć, iż zgodnie z art.73 w/w ustawy osoba fizyczna, jednostka samorządu terytorialnego lub inna jednostka organizacyjna, będąca właścicielem bądź posiadaczem zabytku wpisanego do rejestru albo posiadająca taki zabytek w trwałym zarządzie, może ubiegać się o udzielenie dotacji celowej z budżetu państwa na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy tym zabytku. Dotacja na dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru może być udzielona przez: ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego ze środków finansowych z części budżetu państwa "Kultura i Ochrona Dziedzictwa Narodowego"; wojewódzkiego konserwatora zabytków ze środków finansowych z budżetu państwa w części, której dysponentem jest wojewoda. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego lub wojewódzki konserwator zabytków może udzielić dotacji osobom bądź jednostkom, o których mowa w art. 73, na podstawie umowy zawartej z tymi osobami lub jednostkami. Dotacja może być udzielona na dofinansowanie: nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru, ustalonych na podstawie kosztorysu zatwierdzonego przez wojewódzkiego konserwatora zabytków, które zostaną przeprowadzone w roku złożenia przez wnioskodawcę wniosku o udzielenie dotacji lub w roku następującym po roku złożenia tego wniosku; nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru, które zostały przeprowadzone w okresie trzech lat poprzedzających rok złożenia przez wnioskodawcę wniosku o udzielenie dotacji. Wniosek o udzielenie dotacji wnioskodawca może złożyć po przeprowadzeniu wszystkich prac lub robót przy zabytku wpisanym do rejestru, określonych w pozwoleniu wydanym przez wojewódzkiego konserwatora zabytków. **Zgodnie z art. 77 dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane może obejmować nakłady konieczne na: sporządzenie ekspertyz technicznych i konserwatorskich; przeprowadzenie badań konserwatorskich, architektonicznych lub archeologicznych; wykonanie dokumentacji konserwatorskiej opracowanie programu prac konserwatorskich i restauratorskich; wykonanie projektu budowlanego zgodnie z przepisami Prawa budowlanego; sporządzenie projektu odtworzenia kompozycji wnętrza; zabezpieczenie, zachowanie i utrwalenie substancji zabytku; stabilizację konstrukcyjną części składowych zabytku lub ich odtworzenie w zakresie niezbędnym dla zachowania tego zabytku; odnowienie lub uzupełnienie tynków i okładzin architektonicznych albo ich całkowite odtworzenie, z uwzględnieniem charakterystycznej dla tego zabytku kolorystyki; odtworzenie zniszczonej przynależności zabytku, jeżeli odtworzenie to nie przekracza 50 % oryginalnej substancji tej przynależności; odnowienie lub całkowite odtworzenie okien, w tym ościeżnic i okiennic, zewnętrznych drzwi i drzwi, więźby dachowej, pokrycia dachowego, rynien i rur spustowych modernizację instalacji elektrycznej w zabytkach drewnianych lub w zabytkach, które posiadają oryginalne, wykonane z drewna części składowe i przynależności; wykonanie izolacji przeciwwilgociowej; uzupełnianie narysów ziemnych dzieł architektury obronnej oraz zabytków archeologicznych nieruchomości o własnych formach krajobrazowych; działania zmierzające do wyeksponowania istniejących, oryginalnych elementów zabytkowego układu parku lub ogrodu; zakup materiałów konserwatorskich i budowlanych, niezbędnych do wykonania prac i robót przy zabytku wpisanym do rejestru, o których mowa wyżej; zakup i montaż instalacji przeciwwłamaniowej oraz przeciwpożarowej i odgromowej.** Dotacja może być udzielona w wysokości do 50 % nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru. Jeżeli zabytek posiada wyjątkową wartość historyczną, artystyczną lub naukową albo wymaga przeprowadzenia złożonych pod względem technicznym prac

określonych odrębnymi przepisami, prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytkach będących w posiadaniu jednostek organizacyjnych, zaliczanych do sektora finansów publicznych, są finansowane ze środków finansowych przyznanych odpowiednio przez dysponentów części budżetowych bądź jednostki samorządu terytorialnego, którym podlegają te jednostki. **Przepisy te mówią więc o obowiązku finansowania przez jednostkę samorządu terytorialnego prac związanych ze sprawowaniem opieki nad zabytkami co do których jednostka ta posiada tytuł do władania (np. prawo własności) i możliwości uzyskania dotacji na powyższy cel.** Ustawa wskazuje jednak także na możliwość finansowania przez jednostkę samorządu terytorialnego pewnego typu prac związanych z opieką nad zabytkami niestanowiącymi np. własność tej jednostki. I tak w oparciu o art.81 w trybie określonym odrębnymi przepisami dotacja na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru może być udzielona przez organ stanowiący gminy, powiatu lub samorządu województwa, na zasadach określonych w podjętej przez ten organ uchwale. Dotacja, w zakresie określonym w art. 77, może być udzielona w wysokości do 100 % nakładów koniecznych na wykonanie przez wnioskodawcę prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku wpisanym do rejestru. Łączna kwota dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru, udzielonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, wojewódzkiego konserwatora zabytków bądź organ stanowiący gminy, powiatu lub samorządu województwa, nie może przekraczać wysokości 100 % nakładów koniecznych na wykonanie tych prac lub robót. Dofinansowanie prac konserwatorskich, restauratorskich i robót budowlanych przy zabytkach wpisanych do rejestru jest zadaniem z zakresu administracji publicznej. Istotnym jest, iż w celu zapewnienia realizacji w/w postanowień organy uprawnione do udzielania dotacji prowadzą wykazy udzielonych dotacji oraz informują się wzajemnie o udzielonych dotacjach. Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami definiuje również pojęcia istotne z punktu widzenia możliwości udzielania przez gminę powyższych dotacji wskazując co należy rozumieć pod pojęciem:

1. **zabytek** - nieruchomość lub rzecz ruchomą, ich części lub zespoły, będące dziełem człowieka lub związane z jego działalnością i stanowiące świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, których zachowanie leży w interesie społecznym ze względu na posiadaną wartość historyczną, artystyczną lub naukową;
2. **prace konserwatorskie** - działania mające na celu zabezpieczenie i utrwalenie substancji zabytku, zahamowanie procesów jego destrukcji oraz dokumentowanie tych działań;

konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych, dotacja może być udzielona w wysokości do 100 % nakładów koniecznych na wykonanie tych prac lub robót. W przypadku, jeżeli stan zachowania zabytku wymaga niezwłocznego podjęcia prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku, dotacja może być również udzielona do wysokości 100 % nakładów koniecznych na wykonanie tych prac lub robót. Łączna wysokość dotacji udzielonych przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego i wojewódzkiego konserwatora zabytków nie może przekraczać wysokości dofinansowania określonej w ustawie. Dochodzenie przez organy udzielające dotacji należności wraz z odsetkami w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych z tytułu niewykorzystania lub wykorzystania niezgodnego z przeznaczeniem udzielonej dotacji następuje w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego określi, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki i tryb udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru oraz sposób prowadzenia dokumentacji w tym zakresie. W rozporządzeniu, w szczególności, należy określić tryb postępowania z wnioskami o udzielenie dotacji celowej oraz sposób jej rozliczania, a zwłaszcza rodzaj dokumentów niezbędnych do rozpatrzenia wniosku i rozliczenia dotacji oraz wskazać, jakie postanowienia powinna zawierać umowa o udzielenie dotacji, a także sposób gromadzenia informacji o udzielonych dotacjach. Rozporządzenie takie z dnia 06 czerwca 2006 roku ukazało się w Dz.U. z 2005 roku, Nr 112, poz. 940.

3. **prace restauratorskie** - działania mające na celu wyeksponowanie wartości artystycznych i estetycznych zabytku, w tym, jeżeli istnieje taka potrzeba, uzupełnienie lub odtworzenie jego części, oraz dokumentowanie tych działań;
4. **roboty budowlane** - roboty budowlane w rozumieniu przepisów Prawa budowlanego, podejmowane przy zabytku lub w otoczeniu zabytku. Ustawa Prawo budowlane przez **roboty budowlane** rozumie budowę², a także prace polegające na przebudowie³, montażu, remoncie⁴ lub rozbiórce obiektu budowlanego.

Z treści powyższych przepisów wynika więc, iż udzielenie przez gminę dotacji na ogólnie mówiąc opiekę nad zabytkami nie stanowiącymi własność gminy (generalnie obowiązek taki ciąży na podmiocie mającym tytuł prawny do zabytku - jak prawo własności, użytkowanie wieczyste, trwałe zarząd, ograniczone prawo rzeczowe, stosunek zobowiązaniowy) może mieć miejsce w sytuacji gdy:

1. Dotacja obejmuje prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane zgodnie z przedstawionymi wyżej definicjami.
2. Zabytek winien być wpisany do rejestru zabytków.
3. Dotacje może udzielać organ stanowiący gminy (a więc rada w formie uchwały) po uprzednim podjęciu innej uchwały, jako aktu prawa miejscowego, w sprawie określenia zasad udzielania takiej dotacji (w przeciwieństwie do dotacji udzielanych na ten cel z budżetu państwa to rada określa zasady ich udzielania, jak kwota np. dofinansowania, nominalna czy jako % poniesionych nakładów). Oczywiście możliwość udzielania konkretnych dotacji musi znajdować odzwierciedlenie w uchwale budżetowej na dany rok w której zostaną zabezpieczone środki przeznaczone na ten cel. Ponadto z orzecznictwa wynika, iż podejmując wskazaną uchwałę rada gminy nie może np. ograniczać krąg podmiotów które mogą ubiegać się o dotacje (ze względu na rodzaj podmiotu, posiadany tytuł do władania zabytkiem), udzielenie dotacji np. jednemu podmiotowi bez podjęcia uchwały określającej zasady ich udzielania ogranicza prawa innych potencjalnych wnioskodawców, a także zasadę jawności finansów publicznych.
4. Przy udzielaniu i rozliczaniu dotacji zastosowanie znajdują ogólne przepisy dotyczące zasad udzielania dotacji a wskazane np. w ustawie o finansach publicznych.
5. W zakresie wskazanym w ustawie dotacja taka może obejmować nawet 100% poniesionych, koniecznych, wskazanych nakładów na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane (ustawodawca określił więc przedmiotowy zakres dotacji i kategorię rodzajów nakładów koniecznych do poniesienia które można rekompensować w formie dotacji).
6. Łączne kwota dotacji udzielona przez ministra właściwego do spraw kultury, wojewódzkiego konserwatora zabytków oraz organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego nie może przekroczyć 100% nakładów koniecznych na wykonanie prac i robót, co oznacza iż organ udzielający dotacji ma obowiązek prowadzić wykaz udzielonych dotacji oraz informować pozostałe organy o przypadkach udzielenia dotacji

² budowa - należy przez to rozumieć wykonywanie obiektu budowlanego w określonym miejscu, a także odbudowę, rozbudowę, nadbudowę obiektu budowlanego,

³ przebudowa - należy przez to rozumieć wykonywanie robót budowlanych, w wyniku których następuje zmiana parametrów użytkowych lub technicznych istniejącego obiektu budowlanego, z wyjątkiem charakterystycznych parametrów, jak: kubatura, powierzchnia zabudowy, wysokość, długość, szerokość bądź liczba kondygnacji; w przypadku dróg są dopuszczalne zmiany charakterystycznych parametrów w zakresie niewymagającym zmiany granic pasa drogowego,

⁴ remont - należy przez to rozumieć wykonywanie w istniejącym obiekcie budowlanym robót budowlanych polegających na odtworzeniu stanu pierwotnego, a niestanowiących bieżącej konserwacji, przy czym dopuszcza się stosowanie wyrobów budowlanych innych niż użyto w stanie pierwotnym.

Projekt uchwały w sprawie zasad udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, nie stanowiących własności Miasta Wodzisław Śląski oparty jest na następujących założeniach:

1. Analogicznie jak w ustawie o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami wskazaniu tytułu prawnego do zabytku umożliwiającemu władającemu zabytkiem składanie wniosku o udzielenie dotacji wyłącznie na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane, z tym że zabytek wpisany do rejestru zabytków winien znajdować się na terenie Miasta Wodzisławia Śląskiego.
2. Przyjęcie zasady, iż z dotacji mogą być finansowane jedynie nakłady konieczne na realizację prac (wymienione w art. 77 w/w ustawy - z tym że uchwała zawiera wskazanie jakie roboty z katalogu wymienionego w tym przepisie winny być finansowane z dotacji w pierwszej kolejności - generalnie nie dotyczą one badań, ekspertyz, dokumentacji, projektów i programów) oraz, iż wniosek winien być złożony przed przeprowadzeniem prac i dotyczyć robót wykonanych generalnie w roku następującym po roku złożenia wniosku (aby w oparciu o złożone wnioski zaplanować odpowiednie środki w budżecie roku następnego).
3. W uchwale przyjęto, iż dotacja może być udzielona w wysokości do 50% nakładów koniecznych na realizację prac za wyjątkiem zabytków posiadających szczególną wartość lub wymagających niezwłocznego podjęcia prac gdzie przyjmuje się iż dotacja taka może wynosić 100% nakładów. Uchwała zawiera także zapis, iż łączna kwota dotacji udzielonych z sektora finansów publicznych na dany rodzaj prac nie może przekroczyć 100% nakładów koniecznych na wykonanie tych robót.
4. Projekt uchwały określa terminy składania wniosków (do 15 sierpnia roku poprzedzającego rok budżetowy, z tym że na 2008 roku w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie uchwały a w szczególnie uzasadnionych przypadkach w innych terminach), podmiot do którego wniosek należy złożyć i podmiot uprawniony do wystąpienia do Rady Miasta o przyznanie dotacji (zakłada się, iż to organ wykonawczy biorąc pod uwagę treść wniosku, posiadane środki finansowe będzie decydował o skierowaniu wniosku o przyznanie dotacji pod obrady Rady Miejskiej), termin rozpatrzenia wniosku o udzielenie dotacji, elementy wniosku i jego załączniki, sposób weryfikacji wniosku, kryteria rozpatrywania wniosku, elementy umowy o przyznanie dotacji, obowiązki dotowanego, podstawę i termin rozliczenia dotacji - z tym że uchwała przewiduje możliwość określenia przez Prezydenta Miasta w drodze zarządzenia wzorów wniosków o udzielenie dotacji, umowy dotacji czy sprawozdania z wykonania prac wraz z rozliczeniem dotacji.
5. Uchwała wskazuje także na podmioty i ich obowiązki związane z gromadzeniem informacji o udzielanych dotacjach i przekazywaniem ich odpowiednim podmiotom w celu ograniczenia udzielania dotacji na dane roboty z jednostek sektora finansów publicznych do 100% nakładów koniecznych na realizację robót.
6. Uchwała zawiera także odesłanie do przepisów dotyczących możliwości udzielenia pomocy publicznej w przypadku gdy dotacja przyznana będzie przedsiębiorcy, stanowiąc iż wsparcie takie jest pomocą *de minimis* udzielaną zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Obecnie trudno jest wskazać jakie skutki finansowe dla budżetu Miasta będzie miało przyjęcie powyższej uchwały (zależy to od ilości składanych wniosków i zakresu robót nimi objętych). Należy jednak podkreślić, iż na podstawie tej uchwały dotacje *mogą* być udzielane (a więc istnieje taka możliwość a nie obowiązek), kryteria rozpatrywania wniosków

oparte są m.in. na możliwościach finansowych budżetu i sytuacji wnioskodawcy, ale i stanie technicznym zabytku i jego znaczeniu dla społeczności lokalnej, a ponadto zgodnie z zapisami uchwały dotacje mogą być udzielane jedynie do wysokości środków zaplanowanych w budżecie miasta na finansowanie tego typu zadań (co oznacza, iż to Rada Miasta będzie podejmować co roku decyzje w jakiej wysokości przeznaczyć środki na powyższy cel).